

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Ratajczak

Ławnicy: -----

Protokolant: K. O.

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2015 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko (...) **SA w W.- (...) Centrum (...) w P.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 80.000zł (osiemdziesiąt tysięcyzł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 grudnia 2012r do dnia zapłaty

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala

III. Koszty postępowania rozdziela stosunkowo i wobec powyższego zasądza od pozwanego na rzecz powódki 4529,41zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz 2423,39zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

/-/SSO Hanna Ratajczak

XIIC 691/13

UZASADNIENIE

Powódka M. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego, (...) SA z siedzibą w W. 100.000zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2012r do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze śmiercią ojca, oraz 20.000zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2012r z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej także w związku ze śmiercią ojca, a także o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwu podała że w dniu 3 kwietnia 2012r na terenie należącego do Spółdzielni (...) w P. doszło do zbiorowego wypadku przy pracy. W przedmiotowym wypadku niezwykle poważnych i rozległych obrażeń ciała doznał F. S., który w następstwie zmarł dnia 9 kwietnia 2012r. Na skutek w/w wypadku, którego konsekwencją była śmierć F. S. pokrzywdzona została córka zmarłego- powódka M. S.. Odpowiedzialność Spółdzielni (...) za skutki wypadku kształtuje się na zasadzie ryzyka, zgodnie z art.435 par1 kc. Pozwana ponosi natomiast odpowiedzialność za skutki szkód powstałych w związku z ruchem przedsiębiorstwa (...), z uwagi na łączącą te podmioty umową ubezpieczenia..Decyzją z dnia 22 stycznia 2013r pozwana przyznała powódce bezsporną kwotę zadośćuczynienia za doznaną przez nią krzywdę w wysokości 20.000zł.Wypłacone dobrowolnie świadczenie jest rażąco niskie i nie koresponduje z ogromem cierpień po stracie ojca, który był dla powódki osobą najbliższą. Żądana w pozwie kwota jest adekwatna do rozmiaru krzywdy jakiej powódka doznała .Nie ulega wątpliwości iż w związku ze śmiercią ojca doszło do pogorszenia sytuacji życiowej powódki

która była jedynym dzieckiem zmarłego i pozostawała na jego utrzymaniu. Wymiar doznanej szkody uzasadnia wypłacenie jej odszkodowania w wysokości 20.000zł

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania według norm przypisanych. Przyznał, iż miał miejsce wypadek, o którym mowa w pozwie. Kwestionując zasadność powództwa podniósł, że odpowiedzialność odszkodowawcza winna być wyłączona na podstawie art.429kc, a otrzymane przez powódkę zadośćuczynienie zwrócone. Pozwany podał, że na podstawie umowy z dnia 23 marca 2012r Spółdzielnia (...) zleciła firmie (...) w C. wykonanie montażu podłączenia kominów spalinowych i parowych do pieca obrotowego M., a następnie firma (...) na podstawie umowy z dnia 28 marca 2012r zleciła wykonanie tych prac Zakładowi (...)i. L. S.. W związku z tym, zdaniem pozwanego wspomniana Spółdzielnia, powierzając wykonanie specjalistycznych prac profesjonalnemu podmiotowi uwolniła się od odpowiedzialności za powstałą szkodę. Odnosząc się do dochodzonego zadośćuczynienia pozwana uznała je za rażąco wygórowane i nieuzasadnione okolicznościami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 marca 2012r Spółdzielnia (...) w P. zawarła umowę z M. Ś. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...). Przedmiotem umowy było wykonanie i montaż w zakładzie wskazanej Spółdzielni położonym w P. przy ul. (...), podłączenia kominów spalinowych i parowych do wykorzystywanego w swej działalności pieca obrotowego M., podłączenia rurociągu gazowego i wymiana kolan w rurociągu olejowym. Następnie M. Ś. zawarł w dniu 28 marca 2012r umowę z L. S., prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie wykonywania instalacji wod-kan, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych pod firmą Zakład (...), (...). Na jej mocy L. S. miał wykonać powyższe prace dla Spółdzielni (...).

Okoliczności bezsporne, dowód : akta szkodowe

W dniu 3 kwietnia 2012r pracownicy L. S. w tym ojciec powódki F. S. przybyli do zakładu nr 5 Spółdzielni (...) w P. przy ul (...) w celu wykonania prac objętych umową z dnia 28 marca 2012r. Pracownicy L. S. przystąpili do wykonywania prac po uzyskaniu zapewnienia że wykonywanie prac będzie bezpieczne. Kierownik Spółdzielni (...) poinformował pracowników, że w zbiorniku nie ma oleju lub jest go niewiele i nic nie może się stać. Podczas spawania pojawiły się opary, po czym nastąpił wybuch, w wyniku którego obrażenia odnieśli G. O., M. D. oraz ojciec powódki F. S.. W następstwie doznanych obrażeń F. S. zmarł w szpitalu w dniu 9 kwietnia 2012r

Bezsporne oraz dowód: akta szkodowe w tym protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, ustalenia w sprawie (...) Sądu Rejonowego (...) oraz zeznania powódki

Przeciwko L. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) i. L. S. oraz przeciwko K. R., kierownikowi działu techniczno- administracyjnego Spółdzielni (...) toczyło się postępowanie karne w Sądzie Rejonowym (...) w P. pod sygn. (...) .L. S. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art.155 kk i art.156 par 1 pkt.2 k.k w zw.z art156 par 2 k.k i art. 220 par.1 k.k w zw. Z art. 11 par 2k.k, popełnionego w ten sposób, że w dniu 3 kwietnia 2012r w P. prowadząc działalność gospodarczą pod firmą” Zakład (...).O. L. S.” i zatrudniając pracowników F. S., G. O., M. D. i W. S. (1) , po uprzednim przyjęciu jako podwykonawca od M. Ś. prowadzącego działalność pod firmą (...), zlecenia Spółdzielni (...) w P. obejmującego wykonanie i montaż podłączenia kominów spalinowych i parowych do pieca obrotowego M., podłączenie rurociągu gazowego pieca M. i wymianę kolan w rurociągu olejowym pieca M. na terenie Zakładu nr (...) Spółdzielni (...), będąc osobą odpowiedzialną za przestrzeganie przepisów bhp podczas organizowania i zabezpieczania wykonywania prac remontowych na terenie Zakładu nr (...), jako pracodawca oraz wyznaczony koordynator sprawujący nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy, nie dopełnił obowiązków w tym zakresie, w ten sposób, że po przyjęciu zlecenia naprawy polegającej na wykonaniu i montażu podłączenia kominów spalinowych parowych do pieca obrotowego M., podłączenia rurociągu gazowego pieca M. i wymiany kolan w rurociągu olejowym pieca M. na terenie Zakładu nr (...) Spółdzielni (...), dopuścił do wykonywania przez w/w pracowników prac pożarowo niebezpiecznych przy naprawie wycieku oleju z rurociągu łączącego zbiornik rozszerzalnościowy ze zbiornikiem wyrównawczym kotła M. wbrew wymaganiom Instrukcji (...) Pożarowego obowiązującego na terenie zakładu pracy i mimo nieuzyskania pisemnego pozwolenia

na wykonywanie w/w prac ze strony Spółdzielni (...) oraz nieoczyszczenia zbiornika i rurociągu z pozostałości oleju opałowego w sytuacji istniejącego zagrożenia wybuchem nie podjął działań zmierzających do wyegzekwowania od Spółdzielni (...) oczyszczenia zbiornika i rurociągu z pozostałości oleju, nie nadzorował prac i nie zapewnił bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, nie wskazał pracownika odpowiedzialnego za spawanie rurociągu oraz nie zapewnił aby dostęp do miejsca wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych miały tylko osoby uprawnione i odpowiednio poinstruowane, nie przygotował oraz nie prowadził prac z uwzględnieniem zabezpieczenia pracowników przed wypadkiem, nie wyposażył ich w niezbędne urządzenia kontrolno- pomiarowe w celu dokonania pomiaru stężenia par oleju opałowego w zbiorniku pod kątem możliwości wykonywania prac, nie uzgodnił z kierownictwem Zakładu nr (...) Spółdzielni (...) zasad prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych i nie zapoznał z nimi pracowników, czym doprowadził do wybuchu naprawianej instalacji i naraził swoich pracowników na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub wystąpienia ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz spowodował nieumyślnie śmierć F. S., a nadto spowodował nieumyślnie obrażenia ciała G. O. w postaci oparzeń głowy, pleców i kończyn górnych II i III stopnia. Za w/w czyny wymierzono L. S. karę 2 lat pozbawienia wolności, którą warunkowo zawieszono na okres 5 lat tytułem próby. Wymierzono także 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 50 zł.

K. R. uznano za winnego popełnienie przestępstwa z art.155k.k i art.156 par1 pkt.2 k.k w zw z art.156 par 2 k.k i art. 220 par.1 k.k w zw. Z art. 11 par 2 k.k popełnionego w ten sposób, że w dniu 3 kwietnia 2012 w P., będąc zatrudnionym w Spółdzielni (...) w P. na stanowisku Kierownika działu techniczno administracyjnego odpowiedzialnego za wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy dotyczących przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego; przygotowania i kompletowania dokumentacji prawnej i technicznej niezbędnej do działalności remontowo-inwestycyjnej; organizowania i zabezpieczania wykonawstwa ekipami własnymi i zewnętrznymi oraz nadzorowania robót nie dopełnił obowiązków w tym zakresie, że po zleceniu naprawy polegającej na wykonaniu i montażu podłączenia kominów spalinowych i parowych do pieca obrotowego M., podłączenia rurociągu gazowego pieca M. i wymiany kolan w rurociągu olejowym pieca M. dopuścił na terenie Zakładu nr (...) do wykonania przez pracowników L. S. prac przy naprawie wycieku oleju z rurociągu łączącego zbiornik rozszerzalnościowy ze zbiornikiem wyrównawczym kotła M. w sytuacji istniejącego zagrożenia wybuchem, i nie przekazał pracownikom L. S. niezbędnych informacji o zagrożeniach związanych z wykonywaniem naprawy wycieku oleju z rurociągu, nie poinformował o zasadach postępowania w sytuacji zagrażającej życiu i zdrowiu pracowników w tym działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, nie zapoznał pracowników L. S. z kartą charakterystyki preparatu M. sh, nie podjął działań w celu usunięcia ze zbiornika i rurociągu pozostałości oleju opałowego przed rozpoczęciem naprawy i nie przekazał informacji o zagrożeniach dla zdrowia i życia przy prowadzeniu prac spawalniczych na wypełnionym olejem zbiorniku i rurociągu, a pracownikom L. S. przekazał nieprawdziwe informacje, iż brak jest zagrożenia dla życia i zdrowia, nie dokonał oceny zagrożenia pożarowego w miejscu prowadzenia prac spawalniczych nie zaznajomił pracowników L. S. z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z czynnościami które należy przedsięwziąć w celu niedopuszczenia do pożaru lub wybuchu, czym doprowadził do wybuchu naprawianej instalacji i naraził pracowników L. F. S., G. O., M. D. i W. S. (2) na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, wystąpienia ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz spowodował nieumyślnie śmierć F. S., a nadto spowodował nieumyślnie obrażenia ciała G. O. w postaci oparzeń głowy, pleców i kończyn górnych II i III stopnia. Za w/w czyny K. R. został skazany na karę 1 roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności z jednoczesnym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat tytułem próby. Wymierzono także 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 70 zł. Wyrok z dnia 12 listopada 2013r uprawomocnił się 31 marca 2015r

Dowód: Wyrok w sprawie (...) z dnia 12 listopada 2014r Sądu Rejonowego Poznaniu (...) oraz wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 31 marca 2015r

Powódka M. S. w wyniku tragicznej śmierci ojca w wypadku z dnia 3 kwietnia 2012r doznała nieodwracalnej straty- krzywdy emocjonalnej. Utraciła ojca który był dla niej największym autorytetem, wsparciem i przyjacielem. Z ojcem powódka była najbardziej związana z rodziny. Spędzała z nim czas w weekendy, grała w szachy, wspólnie

oglądała telewizję. Zawsze mogła na niego liczyć, zwierzała mu się także ze swoich spraw, rozmawiała o chłopakach. Przed śmiercią ojca była osobą towarzyską. Po jego śmierci zamknęła się w sobie. Osłabieniu uległy jej nienajlepsze relacje z matką. Powódka po śmierci ojca przejęła większość obowiązków. Musiała się zająć organizacją pogrzebu a także sprawą zamiany mieszkania na mniejsze. Przed śmiercią F. S., powódka zamieszkiwała w dużym mieszkaniu o powierzchni 100m², miała też swój pokój. Z uwagi na wysokie koszty utrzymania mieszkania, po śmierci F. S. mieszkanie zostało zamienione na mieszkanie jednopokojowe o powierzchni 30 m². W chwili śmierci ojca powódka studiowała dziennie, pozostając na utrzymaniu ojca, dorabiała sobie pracując w sklepie w centrum handlowym. Z uwagi na śmierć ojca powódka przełożyła obronę pracy licencyjnej o około 10 miesięcy. Śmierć ojca zachwiała u powódki poczucie bezpieczeństwa. Mimo upływu ponad 3 lat, powódka nadal nie dokonała pożegnania z ojcem, w sposób bolesny odczuwa jego stratę. Jej relacje z obecnym partnerem ani z matką nie wypełniają pustki po stracie ojca. Powódka pokonując częściowo kryzys dojrzała emocjonalnie, jej osobowość zintegrowała się na wyższym poziomie. Obecnie powódka zamieszkuje w O. wraz z partnerem w wynajętym mieszkaniu. Jest zatrudniona w firmie logistycznej z wynagrodzeniem 2800zł. Studiuje także zaocznie doradztwo zawodowe i personalne(studia (...) stopnia). Matkę odwiedza co dwa tygodnie aby sprawdzić co u nie słychać. Odwiedza wówczas także grób ojca.

Dowód: zeznania świadków E. S., S. K., M. K., A. Z., powódki a także opinia biegłej z dziedziny psychiatrii M. M..

Spółdzielnia (...) w P. miała zawartą umowę dobrowolnego ubezpieczenia w (...) SA- potwierdzoną polisą nr (...) (...) i obejmującą okres od dnia 21 stycznia 2012 do 20 stycznia 2013r. Umowa dotyczyła m.in. ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Przedmiot ubezpieczenia obejmował odpowiedzialność cywilną spółdzielni wobec osób trzecich za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego(odpowiedzialność cywilna deliktowa) oraz niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu(odpowiedzialność cywilna kontraktowa) w związku z prowadzoną przez spółdzielnię, a określoną w umowie ubezpieczenia, działalnością lub posiadany mieniem. Suma gwarancyjna na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia wynosiła 1.000.000zł. Ubezpieczenie obejmowało także szkody wyrządzone pracownikom ubezpieczonego powstałe w następstwie wypadku przy pracy, przy czym sumę ubezpieczenia określono w tym wypadku na kwotę 200.000zł. Wskazana umowa ubezpieczenia obejmowała m.in. zakład spółdzielni mieszczący się przy ul (...) w P.

Dowód: kopia umowy ubezpieczenia w aktach szkody nr PL (...)

Pismem z dnia 3 września 2012r powódka oraz żona zmarłego E. S. działając przez swojego pełnomocnika, zgłosiły do Spółdzielni (...) w P. roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej w kwocie po 250.000zł, oraz roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu pogorszenia się ich sytuacji życiowej odpowiednio w kwotach 150.000zł i 50.000zł. Pismem z 29 października 2012r spółdzielnia poinformowała pozwanego zakład ubezpieczeń o zgłoszeniu przez powódkę i jej matkę roszczenia związanego ze śmiercią F. S..

Okoliczność bezsporna, Dowód : kopie pism w aktach szkodowych nr PL (...)

Pozwany likwidację szkody rozpoczął przypuszczalnie 11.11.2012r albowiem w dniu 12 listopada 2012r pozwany zwrócił się o wgląd w akta postępowania karnego, a następnie w dniu 20 listopada 2012r odo pełnomocnika powódki i jej matki o nadesłanie niezbędnych dokumentów do rozpatrzenia zgłoszonej szkody.

Pismem z dnia 28 stycznia 2013r poinformowano powódkę o przyznaniu jej zadośćuczynienia i odszkodowania w wysokości 20.000zł

Dowód : pismo z dnia 28 stycznia 2013r- akta szkodowe, zeznania powódki

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd miał na uwadze, że każda ze stron ma obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzi skutki prawne. Sąd miał także na uwadze iż jeśli storna nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd mając na uwadze wynika całej sprawy, może te fakty uznać za przyznane, przy czym zgodnie z art.229 kpc fakty przyznane nie wymagają dowodu.

Okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie były częściowo bezsporne- w takim też zakresie zachodziła podstawa do ustalenia stanu faktycznego w oparciu o twierdzenia stron. Sąd ponadto ustalił stan faktyczny na podstawie wskazanych wyżej dowodów . Sąd oparł się także na dokumentach, ich kopiach i odpisach, albowiem nie były one kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd także nie znalazł podstaw aby kwestionować je z urzędu.

Za miarodajne i prawdziwe uznano zeznania wskazanych przez powódkę świadków : E. S., S. K., A. Z., M. K. a także zeznania powódki. Zeznania wyżej wymienionych świadków Sąd ocenił jako szczerze i spontaniczne, wzajemnie się uzupełniały i wraz z zeznaniami powódki dały obraz życia powódki przed śmiercią ojca oraz po jego śmierci., zobrazowały także wzajemne relacje i więzi łączące powódkę z ojcem. Strona pozwana nie podniosła żadnych zarzutów co do prawdziwości tych zeznań.

Za przydatną do rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał także opinię biegłej sądowej z dziedziny psychiatrii. Biegła w swej opinii przedstawiła jaki wpływ na psychikę powódki wywarła śmierć jej ojca i jaki był skutek tego zdarzenia w aktualnych i przyszłym życiu powódki. W ocenie Sądu opinia została sporządzona w sposób fachowy i wyczerpujący, zresztą żadna ze stron nie zakwestionowała jej prawdziwości.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art.435 par1 kc prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody(n pary gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za która nie ponosi odpowiedzialności. (...) przewiduje zatem odpowiedzialność na zasadzie ryzyka; samo funkcjonowanie zakładu wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody stwarza bowiem niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania podmiotu prowadzącego zakład. Odpowiedzialność ta pozostaje bez względu na winę prowadzącego przedsiębiorstwo. Przesłanki odpowiedzialności deliktowej na podstawie art.435kc są następujące: ruch przedsiębiorstwa, szkoda oraz związek przyczynowo -skutkowy pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa a szkodą . O uznaniu danego kompleksu za przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody decyduje rodzaj wykorzystywanej technologii i metod działalności(przykładowo mogą to być para, gaz, elektryczność, paliwa płynne). Przedsiębiorstwo lub zakład muszą być prowadzone na własny rachunek.

Pojęcie przedsiębiorstwa odnosi się z kolei do funkcjonowania przedsiębiorstwa jako całości, a nie tylko do ruchu jego poszczególnych elementów oraz urządzeń. Co istotne ruch przedsiębiorstwa na gruncie art.435kc to każda działalność przedsiębiorstwa, a nie tylko taka, która jest bezpośrednio związana z użyciem sił przyrody(wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012r, (...) 93/11). Związek pomiędzy ruchem i szkodą występuje zatem wtedy, gdy szkoda nastąpiła w wyniku zdarzenia funkcjonalnie powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa, choćby nie było bezpośredniej zależności pomiędzy użyciem sił przyrody a szkodą(np .orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 11.12.1963 w sprawie IICR 116/63)

Wymaga zaznaczenia, że jeśli do zdarzenia powodującego szkodę dochodzi wskutek włączenia się w ruch przedsiębiorstwa ruchu innego przedsiębiorstwa, to sam fakt że szkoda zostaje bezpośrednio spowodowana przez działanie elementu innego przedsiębiorstwa nie oznacza jeszcze, że zostaje przez to zerwany związek z ruchem pierwszego z nich. Może to jedynie oznaczać, że oba przedsiębiorstwa są odpowiedzialne za szkodę. Wyłączenie odpowiedzialności pierwszego zakładu mogłoby nastąpić tylko wówczas , gdyby okazało się, że drugi zakład można zakwalifikować jako osobę trzecią w rozumieniu art.435 par.1 kc, która byłaby wyłącznie winna zaistnieniu szkody. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012r (...) 93/11). Wobec tego jeżeli szkoda pozostaje w związku z ruchem pierwszego zakładu, nie może on skutecznie powoływać się na wyłączenie swojej odpowiedzialności w związku z powierzeniem wykonania czynności na terenie tego zakładu innemu podmiotowi.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, w ocenie Sądu, iż Spółdzielnia (...) odpowiada definicji przedsiębiorstwa wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody. Fakt ten nie był kwestionowany przez stronę pozwaną . W niniejszej

sprawie nie budzi wątpliwości fakt wystąpienia szkody związanej ze śmiercią F. S.. Nie budzi wątpliwości także związek przyczynowy pomiędzy ruchem zakładu nr 5 a szkodą.

W ocenie Sadu w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły przesłanki egzoneracyjne na które powołuje się strona pozwana. Z materiału dowodowego nie wynika aby szkoda wystąpiła z powodu siły wyższej, ani też wyłącznie z winy poszkodowanego czy też z winy osoby trzeciej, za którą prowadzący przedsiębiorstwo nie ponosił odpowiedzialności. Jak wynika z wyroku Sądu Rejonowego w (...)zarówno pracodawca F. L. S., jak też i K. R.- pracownik Spółdzielni (...) zostali uznani za winnych zarzucanych im czynów. Nie można zatem przypisać wyłącznej winy poszkodowanemu jak też i osobie trzeciej za którą Spółdzielnia (...) by nie odpowiadała. Uchybienia popełnione zarówno przez L. S. jak też i pracownika Spółdzielni (...), miały wpływ na powstanie zdarzenia w wyniku którego zginął ojciec powódki. W tym miejscu należy wskazać ,że zgodnie z art. 441 par1 kc odpowiedzialność kilku osób za szkodę wyrządzoną jednym czynem niedozwolonym ma charakter solidarny, niezależnie od tego czy jest oparta na zasadzie winy czy ryzyka. Oznacza to, że to od poszkodowanego zależy od którego podmiotu dochodzić będzie roszczeń z tej odpowiedzialności wynikających.

Podstawą roszczenia powódki skierowanego do pozwanego był w niniejszej sprawie art.805 pa1 kc i art.822 par1 i 4 kc. Stosownie do art. 822 par1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobą trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. W myśl art.822 par4 kc uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. W niniejszej sprawie nie było spornym, iż pozwany zawarł ze Spółdzielnia (...) umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Powódka w niniejszej sprawie domagała się zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 100.000zł za śmierć ojca na podstawie art.446 par.4kc oraz kwoty 20.000zł odszkodowania z uwagi na znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci jej ojca i to na podstawie art.446 par 3 kc.

W ocenie Sądu roszczenie powódki jest uzasadnione co do zasady, albowiem nie budzi wątpliwości, iż ojca i córkę uznaje się za najbliższych członków rodziny. Uznając żądanie powódki za usprawiedliwione należało rozważyć zadośćuczynienie w jakiej wysokości zrekompensuje doznane przez nią cierpienie. Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 6.03.2014r w sprawie I ACa 1180/13 publikowane LEX 1444768) że wysokość zadośćuczynienia wskutek śmierci osoby bliskiej winna uzależniona przede wszystkim od indywidualnej oceny sytuacji, jaka panowała w rodzinie przed śmiercią osoby bliskiej i jakiej można by się spodziewać gdyby do tej śmierci nie doszło. Za wiodące należy również uznać takie okoliczności jak to czy osoby uprawnione pozostawały w najbliższym kręgu rodzinnym, czyli pozostawały we4 wspólnym gospodarstwie domowym i w konsekwencji w bezpośrednim uzależnieniu w sprawach życia codziennego. Na względzie należy mieć także ,zdaniem Sądu Okręgowego, okoliczności śmierci oraz istniejące przed śmiercią więzi emocjonalne .

W orzecznictwie podkreśla się także , że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na względzie zarówno jego kompensacyjny charakter, jak i aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa. Oznacza to, że wysokość zadośćuczynienia powinna być adekwatna do stopy życiowej społeczeństwa, a przy tym stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość, przy uwzględnieniu rozmiaru krzywd.(tak m.in. Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 17 kwietnia 2014r sygn..V ACa 836/13 publikowane LEX 1461044).

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać iż na skutek wypadku z dnia 3 kwietnia 2012r, w wyniku którego śmierć poniósł ojciec powódki doszło do zerwania więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem. Jakkolwiek rzeczą naturalną jest odejście rodzica na pewnym etapie życia człowieka, to jednak zauważyć należy, że śmierć ojca powódki nastąpiła gdy powódka dopiero wkraczała w dorosłość i kształtowała swą osobowość. Jak wynika z zeznań świadków i samej powódki ojciec dla powódki był osobą szczególną .Powódka miała z nim lepsze relacje niż z matką . Była jego jedynym dzieckiem. To jemu się zwierzała ze swoich spraw, zwracała się o radę , wspólnie spędzała czas z ojcem. Zawsze mogła liczyć na jego wsparcie nie tylko osobiste ale także finansowe, którego została

pozbawiona .Nie bez znaczenia są także okoliczności śmierci ojca powódki. Wypadek który stan ten spowodował był zdarzeniem nagłym, gwałtownym i tragicznym. Powódka do jego następstw nie mogła się w żaden sposób psychicznie przygotować. Pomimo, iż ojciec powódki zmarł 7 dni po wypadku, nie odzyskał przytomności i powódka nie miała możliwości pożegnania się z nim, co zapewne przyczyniło się do rozmiaru krzywdy. Powódka wręcz nie dopuszczała do siebie myśli że jej ojciec może umrzeć . Jak podkreślała w swych zeznaniach świadek M. K. , dla powódki nie było istotne jak ojciec będzie wyglądał po wyjściu ze szpitala ,było istotnym aby żył. Śmierć ojca powódki spowodowała osłabienie więzi łączących powódkę z matką, które i tak były wcześniej słabsze niż z jej ojcem. Matka powódki była zazdrosna o relacje córki z ojcem. F. S. gdy widział, że dochodzi do jakiś konfliktów między żoną a córką starał się te konflikty łagodzić. Okoliczności te potwierdził świadek S. K.. Powódka po śmierci ojca musiała zająć się wszystkimi sprawami związanymi z organizacją pogrzebu, załatwienia wszelkich formalności, a w dalszej kolejności także zamianą mieszkania na mniejsze, gdyż razem z matką nie była w stanie utrzymać dotychczasowego .To spowodowało opóźnienie w obronie pracy licencjackiej. Jak wynika z opinii biegłej z dziedziny psychiatrii śmierć ojca zachwiała poczuciem bezpieczeństwa, powódka nadal w sposób bolesny odczuwa jego stratę, nawraca do bolesnych reminiscencji, kładąc ciężar na jej funkcjonowanie(depresyjno-lękowe postrzeganie siebie i życia). W ocenie Sądu przytoczone okoliczności każą przyjąć, iż rozmiar krzywdy, jakiej doznała powódka jest znaczny .Oceniając jej zakres należy jednak również zauważyć , że powódka zdołała ukończyć studia ,podjąć pracę i rozwijać się zawodowo. Obecnie studiuje na drugim kierunku w systemie zaocznym .Powódka prowadzi obecnie ustabilizowane życie. Wynajęła wraz z partnerem mieszkanie w O. w którym z nim zamieszkuje .Kontakty z matką utrzymuje co dwa tygodnie. Przy okazji bytności w P. odwiedza także grób ojca. Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał ,że odpowiednią sumą która zrekompensuje krzywdę powódki wywołaną śmiercią ojca, a także będzie w stosunku do rozmiaru krzywdy adekwatna jest kwota 70.000zł, którą powódka winna otrzymać od pozwanego ,ponad wypłaconą już kwotę 20.000zł.

Odnosząc się do roszczenia powódki, żądania kwoty 20.000zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, Sąd miał na względzie cel jakiemu, zgodnie z art.446 par3 kc służy przyznanie odszkodowania .Celem takiego odszkodowania, ma być zrekompensowanie rzeczywistego, znacznego pogorszenia sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny zmarłego , nie może być natomiast źródłem wzbogacenia się tych osób.(wyrok Sądu Apelacyjnego w P. z dnia29.03.1994 w sprawie (...), W.. 1994 nr8). Niewątpliwie powódka jako córka zmarłego F. S. ,należy do kręgu osób najbliższych i może z takim roszczeniem wystąpić. Ustalając wysokość odszkodowania, Sąd wziął pod uwagę fakt, iż powódka w chwili śmierci ojca pozostawała na jego utrzymaniu, nie licząc niewielkich zarobków z prac dorywczych. Sytuacja materialna powódki po śmierci jej ojca niewątpliwie uległa pogorszeniu. Pogorszeniu uległy także jej warunki mieszkaniowe(konieczność zamiany trzy pokojowego mieszkania na kawalerkę). Nie bez znaczenia pozostaje jednakże fakt, iż jak przyznała sama powódka dochody ojca wahały się w granicach 2000zł- 2300zł.nie należały więc do bardzo wysokich. Po jego śmierci powódka otrzymała rentę w wysokości 1500zł ,a jej obecne zarobki wynoszą 2800zł.W chwili śmierci ojca powódka kończyła I kierunek studiów, a więc oczywistym w ocenie Sądu jest, iż z pewnością podjęłaby i tak jakąś pracę zawodową, nawet jeśli korzystałaby w pewnym zakresie z pomocy finansowej swojego ojca. Mając powyższe na względzie Sąd zasądził tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej powódki, kwotę 10.000zł.

O odsetkach ustawowych od zasądanego świadczenia Sąd orzekł na podstawie art.481 par1 kc, który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z art.455kc jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W przypadku gdy odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ubezpieczyciel, zobowiązany on jest na podstawie art.817 par 1 kc spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia nie było możliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Powódka zgłosiła swoje roszczenie wezwaniem do zapłaty z dnia 3 września 2012r skierowanym do Spółdzielni (...). Roszczenie to zostało przekazane pozwanej pismem z dnia 29 października 2012r.Trudno ustalić kiedy pozwana wszczęła postępowanie likwidacyjne, ale jak wynika z akt

szkodowych pierwsze pisma zmierzające do ustalenia okoliczności sprawy wysyłała w dniu 12 listopada 2012r. Należy więc przyjąć, iż postępowanie likwidacyjne rozpoczęło się przynajmniej 11 listopada 2012r. Zgodnie z dyspozycją art.817kcpozwany pozostawał w zwłoce z wypłatą dochodzonego zadośćuczynienia i odszkodowania od dnia 12 grudnia 2012r.

Mając powyższe okoliczności na względzie , w pozostałym zakresie powództwo należało oddalić .

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.102 kpc, obciążając nimi pozwaną stosownie do części w jakiej przegrała sprawę tj w 67 %. Na koszty postępowania złożyła się opłata, poniesiona przez powódkę w wysokości 6000zł, koszty opinii biegłej z dziedziny psychiatrii w wysokości 760,31 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3617zł, ustalone w oparciu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu. Mając powyższe na względzie Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę (...),41zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz 2423,39zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Hanna Ratajczak